

سفر به اولسبلانگاه

به شرط احترام به طبیعت

شیمیا جهان بخش
روزنامه نگار

در ذهن خیلی از ما، زندگی در روستا بیشتر شبیه فیلم‌هایی است که دیده‌ایم یا کتاب‌هایی که خوانده‌ایم. خانه‌های چوبی که با هیزم گرم می‌شوند، آبی که از چشمه برداشته می‌شود، اسب سواری در دشت‌های سبز بی‌کران، دل سپردن به آواز گوش‌نواز پرندگان و قدم زدن در مسیرهای خاکی. با این همه می‌دانیم که این تصور از زندگی روستایی، چندان با واقعیت مطابقت ندارد. اما اگر به روستای بیلاقی «اولسبلانگاه» گیلان سفر کنید این تصویرها برایتان واقعی می‌شود، مشروط به اینکه گردشگر آداب‌دانی باشید و قوانین سفر به آنجا را رعایت کنید. از آنجا که این روستای رؤیایی پوشش گیاهی کم‌نظیری دارد، جزو مناطق زون جنگلی به شمار می‌رود و تحت نظارت اداره منابع طبیعی و آبخیزداری است. از این رو هر نوع ساخت و ساز با مصالحی غیر از چوب در آنجا ممنوع است. حتی برای بکر ماندن منطقه، شبکه برق و آب هم به آنجا کشیده نشده است. پس اگر راهی آنجا شدید یادتان نرود اولسبلانگاه یک مقصد طبیعت‌گردی است که باید برای حفظ محیط بکر آنجا، به طبیعت و قوانین، بخصوص قوانین خاص آن منطقه، احترام بگذارید.

سازمان میراث فرهنگی، در سال‌های اخیر درآمد مناسبی از این طریق داشته‌اند، از گردشگران استقبال می‌کنند. وی با تأکید بر اینکه محلی‌ها می‌دانند که بکر بودن منطقه، دلیل اصلی حضور گردشگران است، می‌گوید: به همین خاطر در سال‌های اخیر جوامع محلی با همکاری هم و سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان، برای حفظ طبیعت از ورود خودروهای آفرود، اتوبوس و دیگر ماشین‌های سنگین به منطقه جلوگیری کرده‌اند. همچنین توصیه‌هایی در قالب بروشور و نصب تابلوها در مسیر روستا برای گردشگران در نظر گرفته شده است.

برخی گردشگران رفتار درستی با زیست بوم مناطق بکر ندارند

«حمید سلطان‌خواه» رئیس اداره محیط زیست ماسال با تأکید بر ارزشمند بودن منطقه بیلاقی اولسبلانگاه به «ایران» می‌گوید: ماسال در دهه‌های اخیر به خاطر طبیعت بکرش به شهرت زیادی میان گردشگران رسیده است اما بسیاری از فعالان محیط زیست نگرانند با توسعه گردشگری در این منطقه شاهد تخریب پوشش گیاهی ارزشمند و خاص آنجا باشیم. همچنین برای جلوگیری از این موضوع محدودیت‌هایی برای توسعه گردشگری از سوی سازمان‌های مربوطه در نظر گرفته شده است. رئیس اداره محیط زیست ماسال با تأکید بر اینکه محیط زیست هیچ گاه با توسعه گردشگری مخالف نبوده، می‌افزاید: مشکل این است که بسیاری از گردشگران رفتار درستی

توسعه گردشگری با شرط سازگاری با اکوسیستم

«علی درماتی»، بخشدار مرکزی ماسال، درباره اما و اگرهای توسعه گردشگری در منطقه بیلاقی اولسبلانگاه به «ایران» می‌گوید: این منطقه جزو اراضی ملی است و توسعه گردشگری در آن مستلزم رعایت یک سری قوانین است. با وجود اینکه امکانات زیربنایی بیلاقیات ماسال برای حفظ اکوسیستم منطقه محدود است اما در یک دهه اخیر، این شهرستان، گردشگری‌پذیرترین منطقه استان گیلان بوده است. این نشان می‌دهد در دهه‌های اخیر به واسطه رشد شبکه‌های اجتماعی، نگاه‌ها به گردشگری تغییر کرده است. یعنی اینکه گردشگران دیگر منتظر نمی‌مانند منطقه‌ای از سوی سازمان‌ها معرفی شود بلکه خودشان مکان‌های بکر را پیدا می‌کنند و ما چه بخواهیم و چه نخواهیم، پای گردشگران به مناطق کمتر معرفی شده باز می‌شود.

اطلاع‌رسانی به گردشگران به جای حذف گردشگری

بخشدار مرکزی ماسال می‌افزاید: ما مخالف تصرف اراضی ملی هستیم و سیاست‌های استان به گونه‌ای است که گردشگری با شرط سازگاری با اکوسیستم منطقه توسعه پیدا کند. در سال‌های اخیر گردشگرانی که به این منطقه آمده‌اند گاهی تخریب‌هایی هم داشته‌اند اما با همکاری جوامع محلی و

راه‌اندازی پارکینگ

گردشگران می‌توانند از امکاناتی نظیر آلاچیق، سرویس بهداشتی، نورپردازی، مسیرهای دسترسی و ساماندهی محوطه، پارکینگ با گنجایش ۱۰۰ خودرو و چندین اقامتگاه بومگردی که در این منطقه گردشگری ایجاد شده است، استفاده کنند. اگر هم پارکینگ پر شد، نگران نباشید چون روستاییانی که در نزدیکی این آبشار زندگی می‌کنند، گردشگران را برای پارک خودروهایشان به کوچه‌های روستا راهنمایی خواهند کرد. فرمانی با بیان اینکه هرسال تعداد زیادی از گردشگران برای تماشای آبشار پیران و استفاده از محیط دلپذیر آن به این منطقه سفر می‌کنند، می‌افزاید: این منطقه به چند تفرجگاه دیگر هم نزدیک است به همین دلیل استقبال گردشگران از این منطقه زیاد است. بهترین زمان بازدید از آبشار پیران، فصل بهار و تابستان است چون از یک سو در فصول دیگر دمای هوا پایین بوده و شاید به مذاق همه گردشگران خوش نیاید. از سوی دیگر در روزهای گرم می‌توانید در حوضچه‌های پایین آبشار آب تنی کرده و با تازه کردن روح خود خستگی راه را از تن بیرون کنید.

صخره‌نوردی حرفه‌ای در اطراف آبشار

موقعیت این آبشار به گونه‌ای است که ورزشکاران رشته صخره‌نوردی علاوه بر لذت بردن از زیبایی‌های این منطقه می‌توانند فعالیت حرفه‌ای در رشته تخصصی خود داشته باشند چون پیرامون این آبشار را صخره در بر گرفته است. البته به دلیل شیب تند دیواره‌های عمودی صخره‌ها، ورزشکاران برای پایین آمدن از آبشار حتماً باید وسایل حرفه‌ای صخره‌نوردی به همراه داشته باشند. این آبشار ۲ روستا را از هم جدا کرده است. روستای ژالکه در قسمت بالای آبشار و روستای پیران در بخش پایین آبشار است. هر زمان که خسته و گرسنه شدید می‌توانید روستای ژالکه را به سمت ارتفاعات بالاتر ادامه دهید. به سراب ریجاب که رسیدید، حتماً طعم ماهی کبابی‌هایی را که در سراب‌های متعدد کوهستان دالاهو پرورش داده می‌شود، امتحان کنید. علاوه بر آن رستوران بزرگی در منطقه روستایی محدوده آبشار احداث شده که می‌توانید از آن هم استفاده کنید. اگر علاقه‌مند به آثار تاریخی هستید بهتر است بدانید در نزدیکی این آبشار، قصر یزدگرد که امروز فقط ویرانه‌های آن باقی مانده است، قرار دارد که قدمت آن به دوران ساسانی می‌رسد. نکته مهم در بازدید از آبشار، رعایت نکات ایمنی، بهداشتی و حفظ محیط زیست اطراف آبشار است تا زیبایی‌ها و شکوه و جلال این آبشار برای سایر گردشگران داخلی و خارجی محفوظ بماند.

با زیست بوم این منطقه ندارند. البته این منطقه جزو اراضی ملی و تحت نظارت سازمان منابع طبیعی است و بر اجرای طرح‌ها عمل می‌کند. در حال حاضر فرمانداری ماسال پیگیر موضوع توسعه گردشگری در مناطق بیلاقی روستای اولسبلانگاه است. مناطق بالادست فاقد طرح هادی هستند و مسئولان تلاش دارند با همکاری سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی طرح‌های هادی را در این مناطق اجرا کنند. سلطان‌خواه توسعه گردشگری را یکی از خواسته‌های مردم این منطقه عنوان می‌کند و می‌افزاید: در سال‌های اخیر مجوزهایی برای ساخت چند هتل در این منطقه صادر شده اما این موضوع فراگیر نشده است. هر چند افراد محلی که در این مناطق صاحب زمین‌های آبا و اجدادی هستند هم تلاش کرده‌اند با ساخت کلبه‌های چوبی، بوم‌گردی را در آنجا توسعه دهند اما هیچ کدام از محلی‌ها دوست ندارند بکر بودن محیط زندگی‌شان از بین برود. پس گردشگران باید فرهنگ این مناطق را در نظر بگیرند. همه ما بارها درباره فواید و مزایای گردشگری شنیده‌ایم اما باید دقت کنیم همین گردشگری اگر مدیریت نشود و بدون برنامه‌ریزی باشد آسیب‌های زیادی از جمله تخریب محیط زیست را به همراه دارد. ما باید با اجرای برنامه‌های آموزشی این دغدغه را برای گردشگران ایجاد کنیم که در سفر به مناطق بکری مانند اولسبلانگاه آنجا را به همان شکل قبلی برای آیندگان باقی بگذارند.

باز هم زیاله

این مقام مسئول می‌افزاید: با وجود اینکه محدودیت‌هایی برای ساخت و ساز در منطقه داریم و هیچ گونه انشعاب آب و برق در منطقه انجام نشده، اما هیچ کمبودی هم در این زمینه وجود ندارد. همه خانه‌ها از آب چشمه بهره‌مند هستند و موتور برق هم کار آنها را راه می‌اندازد. مشکل اصلی ما بحث زیاله است که آن هم در سال‌های اخیر با ارائه آموزش به گردشگران تا حد زیادی حل شده اما همچنان وجود دارد و تنها راهش تغییر نگاه گردشگران و طبیعت‌گردان است.

آبشار خور
۱۷ کیلومتری جاده کرج به چالوس
بیاده روی: حدود یک ساعت

آبشار سنگان
بعد از کن، روستای سنگان
بیاده روی: حدود ۳ ساعت

آبشار شاهان دشت
بعد از یلور، روستای شاهان دشت
بیاده روی: حدود ۲۰ دقیقه